

EEN LANGE ADEM... IN MAÏS TEELT

Maïs maakt al bijna 33 jaar deel uit van het rantsoen van de koeien van Bernard en Dineke Buis. De maïspioniers uit Someren startten in 1972 met het telen van maïs.

'Het is een gemakkelijke energiebron en een gewas zonder veel risico.' Ook het oogsten – in het begin met de hand – doet de familie Buis nog altijd zelf.

Maïs. De koeien van Bernard (41) en Dineke (39) Buis uit Someren krijgen het sinds jaar en dag. Al bijna 33 jaar maakt het gewas deel uit van het rantsoen van de ruim negentig roodbonte koeien. Naar het werkelijke beginjaar is het overigens even zoeken. Een telefoontje naar PZ, voormalig fabrikant van onder meer cyclomaaiers en inmiddels opgegaan in Vicon, moet duidelijkheid geven. 'Begin jaren zeventig boerde ik in Nuenen naast het PZ-bedrijf. Toen PZ de maïshakselaar ging ontwikkelen, begonnen wij met maïs', legt vader Geurt Buis uit. Zoon Bernard heeft inmiddels het startjaar achterhaald: 1971. 'In december 1970 ging een delegatie van PZ naar Chili om te onderzoeken of er perspectief was voor maïs in Nederland. Het jaar daarna verbouwde PZ maïs rond het bedrijf. In het najaar haalden wij elke dag een wagentje groene maïs bij PZ. Dat voerden we in de wei aan de koeien.'

Met de hand oogsten

Het jaar erop teelde de familie Buis ook zelf een aantal hectaren maïs, dat met een eenrijige hakselaar werd geoogst. 'We kaptten drie rijen rond met de hand, de rest ging met de machine.' In 1973 verplaatste de familie Buis het bedrijf van Nuenen naar Someren. Ondanks de verhuizing bleef maïs onderdeel van het bouwplan: familie Buis wilde de maïs niet graag meer missen. 'Het voeren van maïs gaf een ervaring van de productie', vertelt Bernard. 'In die tijd voerden we amper krachtvoer, alleen van die koeken. Bovendien gaf maïs ook arbeidsverlichting. Met aardappels en bieten hadden we veel meer werk.'

Tot op de dag van vandaag verbouwt de familie Buis maïs. Van de vijftig hectare die Buis in bezit heeft, nam de maïs afgelopen jaar ruim twintig hectare in beslag. Het oogsten kwam al die jaren voor eigen rekening. 'We begonnen met een eenrijige hakselaar, hebben een tijdlang een tweerijige gehad en vervolgens een vierrijige. Nu werken we met een zesrijige, zelfrijdende hakselaar, waarmee we ook zelf al het gras hakselen', vertelt Bernard.

Het oogsten ging niet altijd vanzelf. Dineke Buis legt een fotoalbum op tafel. Foto's uit 1984 tonen de familie Buis tot aan de knieën in het water tussen de maïs van de burens. 'Dat jaar hebben we negen hectare met de hand geoogst. We waren met zes, zeven man een aantal maanden aan het kappen.'

In de rassen en de rassenkeus is in de loop van de jaren flink wat veranderd. In de beginjaren gebruikte Buis rassen als IG 11 en Brutus, afgelopen jaar teelde hij Tango, Milagro en Rivaldo, aangeleverd door voercoöperatie Brameco-Zon. 'De rassen zijn steeds vroeger geworden', vindt Bernard Buis. 'Bovendien weet je steeds beter wat erin zit en heb je er steeds minder last van legering. Qua tonnen is er denk ik niet eens zoveel verschil, al heb je nu naar verhouding wat meer kolf.'

De rassen mogen veranderd zijn, de reden om maïs te blijven telen en voeren is onveranderd. 'Maïs is een makkelijke energiebron', klinkt het resoluut. 'De koeien blijven er gemakkelijk mee op conditie. Het is een gewas zonder veel risico. Bovendien kun je het gemakkelijk bewerken en bewaren.'

Inge van Drie

DE STIER

Cash oudste KI-stier

Bijna veertien jaar heeft hij er inmiddels op zitten. De oudste fokstier van Nederland is Eastland Cash, geboren op 7 februari 1991. Zijn bijna zestien jaar oude moeder Eastland Golden (v. Cleitus) loopt nog altijd in de Eastlandstal in Angeren. Overigens weet Cash zich in zijn stal in Giekerk in goed gezelschap: ook de twaalfjarige Subliem Tulip, de oudste roodbonte KI-stier van Nederland, houdt daar verblijf.

DE EXPERT AN BASTIAENS

'Minder oogstrisico'

'In België zijn we al meer dan veertig jaar bezig met maïs telen', schat An Bastiaens, marketingverantwoordelijke bij Aveve Zaden. In Vlaanderen ligt het zwaartepunt wat maïs betreft, vertelt Bastiaens. 'In Wallonië bedroeg het areaal afgelopen jaar 58.000 hectare en in Vlaanderen 160.000 hectare. Ik verwacht niet dat het areaal nog zal toenemen. In combinatie met graskuil is maïs prachtig voer voor de koe.'

Zijn de rassen van nu nog dezelfde als de rassen van vroeger? 'De rassen van nu geven meer opbrengst en minder oogstrisico dan vroeger. Er zijn meer variëteiten geselecteerd die geschikt zijn voor ons klimaat. Daarnaast zijn de rassen steeds vroegrijper geworden met behoud van de opbrengst van de latere typen. De leverbaarheid is verbeterd.'

In de veredeling ligt de nadruk steeds meer op kwaliteit. 'Het kolfaandeel neemt verder toe en we weten ook beter wat er in de plant zit. Dat levert voordelen op bij het voeren.'

Bernard Buis: 'Het voeren van maïs gaf een ervaring van de productie'

Pionier in maïs